

Jan Michał Burdukiewicz, Alojzy Kowalkowski, Irena Czerwińska

Siedlnica, gm. Wschowa, woj. leszczyńskie. Stanowisko 17a

Informator Archeologiczny : badania 14, 263-264

1980

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

jak ziemianka na dwie izby, przylegała od strony południowej do budowa o charakterze gospodarczym. Poza tymi chatami zbadano 4 niewielkie jamy oraz skupisko 9 jam postępowych. Stwierdzono, że gród został spalony i nigdy później nie był zamieszkiwany. Na podstawie ceramiki, wyraźnie różniącej się od naczyń z fazy starszej, tę fazę zabudowy grodu datujemy na drugą połowę X-XI wieku.

Oprócz skorup znaleziono 5 przęślików glinianych, 4 kościane przekuwacze, 2 sprzączki /?/, nóż, ośnik i kilkanaście gwoździ.

W XIII-XIV /?/ w. na ruinach grodu założono cmentarz. Zbadano 5 grobów. Zmarli chowani byli w jednym rzędzie N-S, bez trumny, na wznak z głową na zachód. Brak wyposażenia.

SIEDLNICA, gm. Wschowa
woj. leszczyńskie
Stanowisko 17a

Uniwersytet Wrocławski
Katedra Archeologii

Badania prowadził dr Jan Michał Burdukiewicz przy współpracy doc. dr. hab. Alojzego Kowalkowskiego z Instytutu Badawczego Leśnictwa i mgr Ireny Czerwińskiej z Uniwersytetu Wrocławskiego. Finansował Uniwersytet Wrocławski i WKZ w Lesznie. Pierwszy sezon badań. Obozowisko kultury hamburskiej; ślad osadnictwa mezolitycznego.

Stanowisko położone jest na terasie nadzalewowej doliny Kopanicy, o kilkanaście metrów na południowy wschód od znanego w literaturze stanowiska kultury Federmesser Siedlnica 17. Powierzchnia stanowiska 17 a, obecnie łąka, położone jest o 60 cm poniżej powierzchni stanowiska 17. Ponieważ oba położone są na tej samej terasie rozciętej starorzeczem, różnica wysokości świadczy o dodatkowych procesach akumulacyjnych w tej części terasy, gdzie wykryte zostało stanowisko 17.

W 1979 roku metodą wykopaliskową zbadano obszar 82 m² zlokalizowany w pobliżu krawędzi terasy. Wydobyto łącznie 4610 wyrobów krzemienych i rogowcowych, w tym 92 narzędzia i 47 rdzeni, 81 ułamków płytek kamiennych i kamieni, 2 ozdoby bursztynowe i 6 drobnych ułamków bursztynu oraz paciorek wapienny. Stratygrafia wykopu przedstawia się następująco:

An - 0-5 cm - ciemnoszary piasek luźny różnoziarnisty, silnie przerośnięty korzeniami;

Ap - 5-20 cm - ciemnoszaro-brunatny 10 YR 4/2 /skala barw Munsella/ piasek luźny różnoziarnisty, przerośnięty korzeniami, przejście nierówne ostre;

Acn - 20-35 cm - ciemnoszary 10 YR 4/1 piasek luźny różnoziarnisty z licznymi konkrejami żelazistymi barwy ciemnobrunatnej 10 YR

4/3 i kretowinami, przejście nierówne, częściowo ostre a częściowo stopniowe;

Cgg or środkowy - 35-50 cm - jasnopłowy 10 YR 8-7/3 piasek luźny różnoziarnisty z małą domieszką drobnego żwiru i z licznymi silnie rozbitymi plamami orsztynu barwy jasnobrązowej 7,5 YR 5/4, wewnątrz większych plam orsztynu ślady warstwowania /występują w nich artefakty hamburskie/, przejście nierówne ostre;

Cgg or najstarszy - 50-70 cm - jasnołowy 10 YR 8-7/3 piasek luźny grubo i średnioziarnisty z licznymi plamami rozbitego orsztynu barwy brunatno-żółtej 10 YR 6/6; zarówno w piasku jak i w plamach orsztynu występują resztki struktur sedymentacyjnych /jałowe kulturowo/, przejście nierówne wyraźne;

Cgg or najmłodszy - 70-105 cm - żółto-brunatny 10 YR 5-4/6 zorsztynizowany piasek luźno średnio i drobnoziarnisty o warstwowaniu równoległym poziomym i żłobistym, słabo scementowany, przejście równe i ostre;

Cgg - poniżej 105 cm - jasnoszary 10 YR 7/2 piasek luźny średnio i drobnoziarnisty, warstwowany równoległe poziomo, warstewki o grubości od kilku mm do 1 cm.

Frekwencja zabytków w wykopie zarówno w układzie pionowym jak i poziomym jest wyraźnie zróżnicowana. Większość materiałów zabytkowych leżała w Acn oraz w Cgg środkowym sięgając stropu Cgg or najstarszego. Poważna część artefaktów krzemienych stwierdzona została również w warstwie ornej Ap, gdzie uległy one rozwleczeniu podczas orki. Po odłączeniu artefaktów z Ap wyróżnić można dwa niewielkie skupiska wyrobów krzemienych, które trudno obecnie bliżej interpretować. Wśród znalezisk na szczególną uwagę zasługują niezwykle rzadkie ozdoby bursztynowe, które zostały znalezione na głębokości 52 cm od powierzchni wśród typowych wyrobów hamburskich. Ozdoba nr 1 o wymiarach 41 x 14 x 6,5 mm jest prawdopodobnie zawieszka /? / o kształcie soplewatom wykonaną z sukcyntu odmiany kościanej o barwie białej lub młecznobiałej, silnie skorodowaną, spękaną w złożu. Ozdoba nr 2 jest płytką w kształcie równoległoboku o wymiarach 21,5 x 14,8 x 5,6 mm wykonaną z sukcyntu odmiany przezroczystej. Obie ozdoby noszą ślady szlifowania i gładzenia. Znaleziony w odległości kilku metrów paciorek z wapienia owalny w kształcie, o średnicy 7,6 mm i grubości 1 mm miał otwór o średnicy 0,7 mm.

Datowany na interstadium Bölling inwentarz krzemieny zawiera klasyczne wyroby hamburskie, typowe dla położonego w pobliżu stanowiska tej kultury Olbrachcice 8.

Badania będą kontynuowane.

TARNÓW
Zamek

PP Pracownia Konserwacji
Zabytków
Pracownia Archeologiczno-
Konserwatorska